

Prehistòria i Història Antiga

Codi: 100013
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502758 Humanitats	OB	2	1

Professor/a de contacte

Nom: Javier Roda Gilabert
Correu electrònic: javier.roda@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Oscar Auge Martinez

Prerequisits

Tot i que no existeixen prerequisits específics per aquesta assignatura, és recomanable per l'alumnat repassar els coneixements sobre la matèria que ha assolit al llarg de la seva carrera acadèmica.

Qualsevol altra assignatura relacionada de manera directa o indirecta amb el temari a desenvolupar pot servir a l'alumnat per obtenir un grau excel·lent de comprensió i aprenentatge.

Objectius

L'objectiu principal de l'assignatura és conèixer i comprendre les realitats històriques de la Prehistòria i l'Antiguitat, abordant l'anàlisi de les seves característiques bàsiques en matèria social, econòmica i cultural. Per aconseguir-ho, serà important que l'alumnat es familiaritzi amb les fonts directes disponibles (registre arqueològic i documental) i amb els mètodes de recerca que defineixen l'estudi prehistòric i del món antic. Alhora, aquests mètodes hauran de posar-se en relació directa amb les interpretacions històriques que al llarg del temps s'han produït a dins la historiografia, i les relacions d'aquestes explicacions amb el context cultural de cada època.

S'ha de tenir en compte, però, que els continguts docents agrupats sota l'epígraf genèric de Prehistòria i Història Antiga no es poden considerar com un temari de caràcter hermètic. Els avanços constants en totes dues disciplines posen de manifest una transformació constant, que canvia, com també ho fan les teories interpretatives d'alguns fenòmens històrics o l'aplicació de certes tècniques arqueològiques. Així, doncs, cal partir del fet que el coneixement sobre la Prehistòria o sobre l'Antiguitat està en construcció constant, i l'alumnat ha de percebre, doncs, la seva formació com un compendi de coneixements pràctics, no tancats, que li puguin permetre entendre els avanços i el context de les noves interpretacions dels processos socio-històrics.

Malgrat aquesta naturalesa, però, tant la Prehistòria com la Història Antiga tenen un destacat corpus d'interpretacions que configuren l'explicació del món del qual venim tal i com el coneixem. Cal, doncs, partir

d'aquestes interpretacions per tal que l'alumnat pugui conèixer quines han estat les fites principals d'aquestes disciplines a l'hora d'explicar el seu àmbit d'estudi, i si s'escau, ajudar l'alumnat a posar totes aquestes interpretacions en qüestió.

D'aquesta forma, l'objectiu prioritari és el de formar persones amb esperit crític, que tinguin el coneixement bàsic, però sobretot, que coneguin tant la metodologia com les principals obres i teories de referència per tal que puguin ser objecte d'anàlisi i reflexió.

Competències

- Analitzar críticament la cultura de l'actualitat i les circumstàncies històriques en què s'inscriu.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica
2. Escriure en un text acadèmic utilitzant el vocabulari propi de la disciplina
3. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
4. Interpretar la informació normativa localitzada als webs d'institucions normatives a Internet.
5. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
6. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions dels altres participants.
7. Reconèixer les bases de dades bibliogràfiques més idònies per obtenir les fonts sobre un tema determinat.
8. Treballar en equip respectant les diverses opinions.
9. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
10. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.
11. Utilitzar les fonts de recerca pròpies de l'estudi de la història de Catalunya.

Continguts

BLOC 1.- Mètodes i fonts per a la recerca prehistòrica i del món antic

BLOC 2.- Les mirades sobre la prehistòria i el món antic (historiografia i corrents de pensament). Com els processos històrics han influït en els estudis sobre el passat prehistòric i antic

BLOC 3.- Arqueologia dels orígens: què ens fa humans? Tecnologia i humanització

BLOC 4.- La humanitat moderna. Simbolisme i colonització

BLOC 5.- La complexitat social: la fi del món caçador-recol·lector i l'origen de la domesticació de plantes i animals

BLOC 6.- Mesopotàmia i Egipte: periodització / urbanisme i arquitectura / apunts legals / treball / vida intel·lectual i cultural

BLOC 7.- Egeu i Península Itàlica: periodització / urbanisme i arquitectura / apunts legals / treball / vida intel·lectual i cultural

Metodologia

Es tracta d'una assignatura principalment teòrica, les sessions consistiran en la presentació del temari combinada amb la lectura i comentari a classe d'articles, capítols de monografies, visites virtuals a museus i jaciments i d'altres activitats pràctiques a l'aula.

Les explicacions de les diferents sessions aniran acompanyades de material docent que l'estudiant podrà trobar en el Campus Virtual de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes Magistral	40	1,6	1
Seminaris	5	0,2	1, 3, 8
Sessions Pràctiques	5	0,2	5, 10
Tipus: Supervisades			
Tutoria	15	0,6	5
Tipus: Autònomes			
Comentaris, Treballs i Lectures avaluables	80	3,2	2, 3, 4, 5, 7, 9, 10

Avaluació

L'avaluació serà continuada (AC).

Per l'avaluació de l'assignatura es tindrà en compte:

- Un treball pràctic de prehistòria i un treball pràctic d'història antiga (30% de la nota final, 15% per cadascun)
- Un examen parcial d'història antiga (35% de la nota final)
- Un examen parcial de prehistòria (35% de la nota final)

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

Les úniques activitats recuperables seran els exàmens parcials. L'assignatura no es podrà superar si en un o els dos exàmens parcials la nota és igual o inferior a 3,5. Quan es doni el cas, al final de l'avaluació ordinària, l'alumnat que no hagi superat l'assignatura tindrà l'opció de recuperar-la mitjançant un examen que contempli la totalitat del temari de l'assignatura o la part que no s'hagi superat. Els tractament d'eventuals casos particulars haurà de ser discutit directament amb els docents.

L'estudiant rebrà la qualificació de No avaluable sempre que no hagi lliurat més del 35% de les activitats d'avaluació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova escrita història antiga (parcial 1)	35%	1,5	0,06	2, 3, 9
Prova escrita prehistòria (parcial 2)	35%	1,5	0,06	2, 3, 9
Resultats de treballs pràctics i seminaris	30%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

Agustí, Jordi; Anton, Mauricio 2011: *La gran migración. La evolución humana más allá de África*: Crítica.

Arsuaga, José Luis; Martínez, Ignacio 2001: *La especie elegida: La larga marcha de la evolución humana*: Destino.

Aurenche, Olivier; Kozłowski, Stefan Karol 2003: *El Origen del neolítico en el Próximo Oriente: el paraíso perdido*: Ariel.

Beard, Mary 2016: *SPQR: una historia de la antigua Roma*: Crítica.

Binford, Lewis R. 1983: *En busca del pasado. Descifrando el registro arqueológico*: Crítica.

Bravo, Gonzalo 1998: *Historia del mundo antiguo. Una introducción crítica*, Madrid: Alianza.

Budin, Stephanie L. / Turfa, Jean MacIntosh 2016: *Women in antiquity: real women across the ancient world*: Routledge.

Cela Conde, Camilo José, and Francisco J. Ayala. *Senderos de la evolución humana / Camilo J. Cela Conde y Francisco J. Ayala*. Madrid: Alianza, 2011

Ehrenberg, Margaret 1989: *Women in Prehistory*: University of Oklahoma Press.

Gómez Espelosín, Francisco Javier 2001: *Historia de Grecia antigua*, Madrid: Akal.

Kemp, Barry J. 1992: *El Antiguo Egipto*, Barcelona: Crítica.

Kuhrt, Amélie 2017: *El oriente Próximo en la Antigüedad (2 vols.)*, Barcelona: Crítica.

Liverani, Mario 2006: *Uruk: la primera Ciudad*, Barcelona: Bellaterra.

López Barja, Pedro 2004: *Historia de Roma*, Madrid: Akal.

Picazo, Marina 2008: *Alguien se acordará de nosotras: mujeres en la ciudad griega antigua*: Bellaterra.

Reincholf, Joseph 2009: *La invención de la agricultura*: Crítica.

Rosas, Antonio 2019: *Los fósiles de nuestra evolución. Un viaje por los yacimientos paleontológicos que explican nuestro pasado como especie*, Barcelona, Ariel.

Shaw, Ian 2007: *Historia del antiguo Egipto*: La Esfera de los Libros.

Tattersall, Ian 2015: *El mundo desde sus inicios hasta 4000 a.C.*: Fondo de Cultura Económica.

Programari

--